

بررسی فونستیک کنه‌های (Acari) انگور در موستان‌های صفی‌آباد خوزستان

ایرج درویش زاده^{۱*}، کریم کمالی^۲

۱- گروه گیاهپزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد دزفول

۲- گروه حشره شناسی کشاورزی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تربیت مدرس، تهران

چکیده

در یک بررسی فونستیکی که طی سال‌های ۱۳۷۶-۱۳۷۷ روی فون کنه‌های انگور در موستان‌های صفی‌آباد خوزستان صورت گرفت، در مجموع ۳۹ گونه متعلق به ۳۷ جنس و ۲۷ خانواده جمع‌آوری و شناسایی شد. در این میان ۱۲ گونه برای فون کنه‌های ایران گزارش جدید بوده که با علامت * مشخص گردیده‌اند. بیشترین فراوانی در کنه‌های شکارگر مربوط به گونه *Androlaelaps casalis* Berlese (Laelpidae) از کنه‌های پوسیده‌خوار مربوط به *Oppia yodai* Aoki (Oppiidae) و از کنه‌های خسارت‌زا گونه *Tenuipalpus granati* Sayed (Tenuipalpidae) تعیین گردید. گونه‌های شناسایی شده به ترتیب زیر راسسته‌ها و خانواده‌ها عبارتند از:

Mesostigmata

Laelpidae

Pseudoparasitus holaspis* (Oudemans)

Androlaelaps casalis (Berlese)

Hypoaspis aculifera Ganestrini

Ascidae

Protogamasellus sp.

Lasioseius matthyssei* Chant

Lasioseius phytoseioides* Chant

Gamasellodes bicolor (Berlese)

Phytoseiidae

Euseius obtectus* Khan, Chaudri & Tahir

Proprioseiopsis sp.

Anthoseius rhenanus (Oudemans)

Amblyseius reductus* Wainstein

Macrochelidae

Macrocheles scutatus* (Berlese)

Ameroseiidae

Ameroseius pavidus* Koch

Pachylaelapidae

Pachylaelaps karawaiewi (Berlese)

*نویسنده رابط، پست الکترونیکی: Darvishzadeh100@yahoo.com

تاریخ دریافت مقاله (۸۷/۹/۲۳) - تاریخ پذیرش مقاله (۸۸/۱/۲۵)

Trachyuropodidae	Smarididae
<i>Oplitis conspicua</i> (Berlese)	<i>Fessonnia paillosa</i> Berlese
Uropodidae	Raphignathidae
<i>Uroobovella vinicolora</i> (Vitzthum)	<i>Raphignathus gracilis</i> (Rack)
Ologamasidae	Erythraeidae
<i>Gamasiphis hemicapillus</i> * Karg	<i>Abrolophus</i> sp.
Prostigmata	Tarsonemidae
Tenuipalpidae	<i>Tarsonemus</i> sp.
<i>Tenuipalpus granati</i> Sayed	Pygmephoridae
Tetranychidae	<i>Pygmephorus</i> sp.
<i>Eutetranychus orientalis</i> (Klein)	Camerobiidae
<i>Tetranychus turkestanii</i> Ugarov	<i>Neophyllobius</i> sp.
Anystidae	Scutacaridae
<i>Anystis baccarum</i> L.	<i>Scutacarus fragariae</i> Rack
Stigmaeidae	Astigmata
<i>Eustigmaeus spathatus</i> Ueckermann & Smith-Meyer	Acaridae
Tydeidae	<i>Tyrophagus putrescentiae</i> Schrank
<i>Tydeus</i> sp.	<i>Rhizoglyphus robini</i> Claparede
Cheyletidae	Oribatida
<i>Eutogenes africannus</i> * Wafa & Soliman	Euphthiracaridae
<i>Hemicheyletia bakeri</i> (Ehara)	<i>Rhysotritia clavatasexion</i> * Lions
Bdellidae	Cosmochthoniidae
<i>Neomolgus</i> sp.	<i>Cosmochthonius asiaticus</i> * Gordeeva
Cunaxidae	Oppiidae
<i>Cunaxa</i> sp.	<i>Oppia yodai</i> * Aoki

واژه‌های کلیدی: فون، کنه، انگور، صفی‌آباد، ایران

مقدمه

انگور (*Vitis vinifera* L. (Vitales: Vitaceae)) گیاه بومی جنوب غربی آسیا است. رقم انگور یاقوتی از حیث مرغوبیت و زمان عرضه آن به بازار در منطقه صفی‌آباد واقع در شمال خوزستان اهمیت ویژه‌ای دارد. خاک این منطقه عموماً دارای pH=۷/۵ و بافت ریز و غنی از کربنات کلسیم با خاصیت نگهداری آب می‌باشد. کنه‌ها دارای تنوع زیادی از نظر گونه، رژیم غذایی، مکان زیست و غیره می‌باشند و از این نظر تعدادی از آن‌ها از گروه آفات گیاهی، عده‌ای پوسیده‌خوار و گروهی دیگر از جمله شکارگران و انگل سایر جانداران می‌باشند. هم‌تی (۱۳۶۲) در بررسی مقدماتی بندپایان مو در خوزستان گونه‌های